

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ «Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΥΙΟΥ:
ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ ΣΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ *ΒΙΟΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΗ ΖΟΡΜΠΑ*»
(*ΑΜΦΙΣΗΜΙΕΣ*, 153-183)

Η συνήθης ερμηνευτική προσέγγιση για τον *Ζορμπά* είναι ότι πρόκειται για ένα μυθιστόρημα, στο οποίο αντιπαρά τίθενται ο άνθρωπος της δράσης και της απόλαυσης (*Ζορμπάς*) προς τον αδρανή και εγκρατή διανοούμενο (αφηγητής). Ωστόσο, μια προσεκτικότερη ανάγνωση του υλικού με το οποίο συντίθεται το ίδιο το κείμενο, μας κάνει να συνειδητοποιήσουμε ότι αυτό που διαβάζουμε δεν είναι η αφήγηση της δράσης του *Ζορμπά*: το κείμενο κυρίως αναπαριστά ένα λαϊκότροπο αφηγητή, τον *Ζορμπά*, να *διηγείται συνεχώς ιστορίες* για την απόλαυση της ζωής, και να αντιπαρά τίθεται προς ένα συγγραφέα, τον «καλαμαρά» αφηγητή, ο οποίος προσπαθεί να γράψει ένα «Βούδα» —ασφαλώς ένα διανοητικό κατασκεύασμα που προβάλλει την άρνηση της ζωής. Αυτό που τελικά γράφει ο αφηγητής-συγγραφέας και που εμείς διαβάζουμε δεν είναι ο «Βούδας», αλλά η αναπαράσταση των προφορικών αφηγήσεων του *Ζορμπά*. Υπ' αυτήν την έννοια ο πλασματικός χαρακτήρας *Ζορμπάς* είναι ένα υπόδειγμα αφηγηματικής γραφής, ένας «πατέρας» που ικανοποιείται από το «μη καλαμαράδικο» γράψιμο του γιου του-αφηγητή.

Ο ικανοποιημένος υποκατάστατος αυτός πατέρας αντιπαρά τίθεται στον άλλο πλασματικό (τάχα φυσικό) πατέρα, τον Μιχάλη Καζαντζάκη της *Αναφοράς στον Γκρέκο*, ο οποίος απαιτεί από το γιο του να είναι πολεμιστής και όχι καλαμαράς και ο οποίος εμποδίζει στο γιο του τη συγγραφή. Ο *Ζορμπάς* είναι ένα μυθιστόρημα που έμμεσα περιγράφει την απελευθέρωση του συγγραφέα, την εύρεση δηλαδή του «αυθεντικού» του προσώπου ως λαϊκότροπου αφηγητή.